

**ZAŁĄCZNIK NR 3 DO WNIOSKU O WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA
HABILITACYJNEGO
W ZAKRESIE DZIEDZINY NAUK PRAWNYCH
W DYSCYPLINIE NAUKOWEJ PRAWO**

AUTOREFERAT

dr Ksenia Kakareko

Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii UW

Katedra Prawa Mediów

Warszawa, dnia 28 marca 2019 r.

1. Imię i nazwisko

Ksenia Kakareko

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/ artystyczne – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej

2006 – dyplom licencjata Nauk Politycznych na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM

2008 – dyplom magistra Nauk Politycznych na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM

2010 – dyplom magistra Prawa na Wydziale Prawa SWPS

2013 – **dyplom doktora nauk prawnych w dyscyplinie prawo**, Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie, na podstawie pracy doktorskiej *Pozycja prezydenta w systemie konstytucyjnym Białorusi*; promotorem był prof. zw. dr hab. Jacek Sobczak, a recenzentami prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki (UŁ), prof. zw. dr hab. Jan Wawrzyniak (ALK).

2014 – dyplom doktora nauk społecznych w zakresie nauki o polityce Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, na podstawie pracy *Współczesne stosunki polsko-białoruskie 1991-2011 (w perspektywie opinii publicznej i warstwie normatywnej)*, na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM. Recenzentami w przewodzie doktorskim byli: prof. zw. dr hab. Janusz Adamowski oraz prof. nadzw. dr hab. Andrzej Stelmach

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

- Od 1.10.2012 do 30.06.2014 – współpraca na podstawie umowy cywilnoprawnej w zakresie prowadzenia zajęć dydaktycznych z Instytutem Dziennikarstwa na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego
- Od 1.10.2014 do 30.06.2015 – zatrudnienie na stanowisku asystenta w Zakładzie Prawa Mediów w Instytucie Dziennikarstwa na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych UW.

- Od 1.10.2014 do 30.06.2015 – współpraca na podstawie umowy cywilnoprawnej w zakresie prowadzenia zajęć dydaktycznych z **Katedrą Własności Intelektualnej** na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Sztuki Wojennej.
- Od 1.10.2015 i nadal - zatrudnienie na stanowisku adiunkta w **Katedrze Prawa Mediów** na Wydziale Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii UW.

W trakcie zatrudnienia w **Katedrze Prawa Mediów** Ksenia Kakareko **prowadziła zajęcia z:**

- podstawy prawa,
- prawo prasowe z elementami ochrony własności intelektualnej,
- problemy prawne zawodu dziennikarskiego,
- prawo autorskie, odpowiedzialność społeczna biznesu w ramach specjalizacji dziennikarstwo on-line
- seminarium licencjackie
- seminarium magisterskie

Była promotorem 18 prac licencjackich. Jest promotorem przygotowywanych 12 prac magisterskich oraz 6 prac licencjackich. Ponadto jest **promotorem pomocniczym w 2 przewodach doktorskich:** Marii Bilińskiej oraz Katarzyny Strzałkowskiej.

4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 1789 ze zm.)

a) Autor, tytuł publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa

Monografią, która jest przedstawiana przez dr Ksenię Kakareko zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 1789 ze zm.) jest publikacja pt., **Status prawny twórców utworów filmowych**, Poznań 2019, Wydawnictwo Naukowe „Silva Rerum”, ISBN 978-83-65697-95-0 (książka w miękkiej oprawie).

Recenzenci wydawniczy: prof. ASzWoj dr hab. Katarzyna Chałubińska-Jentkiewicz (Katedra Prawa Mediów, Własności Intelektualnej i Nowych Technologii, Instytut Prawa i Administracji Obronnej, Akademia Sztuki Wojennej), prof. zw. dr hab. Jacek Sobczak (Wydział Prawa, SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Warszawie).

Monografia ukazała się także w wersji ebooka, ISBN 978-83-65697-96-7.

b) Omówienie celu naukowego/artystycznego ww. pracy i osiągniętych wyników z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania.

Celem pracy jest ukazanie aspektów prawnych działalności filmowej, podkreślenie, że film w obecnej dobie nie powstaje i nie funkcjonuje jedynie w granicach obowiązującej ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Zamiarem autorki było zwrócenie uwagi na wszystkie normy wspomnianych wyżej systemów prawnych, które z natury rzeczy dotyczą twórców polskich. Konieczne okazało się jednak ukazanie rozwiązań zawartych w pierwszych polskich regulacjach, odnoszących się do zjawiska filmu, gdyż w dużej mierze zaważyły one na kształcie późniejszych norm prawnych i na całej koncepcji pojmowania filmu w prawie polskim. Ambicją pracy było ustalenie zakresu praw przysługujących zarówno producentowi, jak i współtwórcom filmu oraz podjęcie dyskusji co do charakteru praw filmowych.

Generalna teza pracy sprowadza się do twierdzenia, że obecna regulacja prawna statusu twórców utworów audiowizualnych jest wynikiem dość długiego procesu ewolucji, mającej korzenie jeszcze w ustawie o prawie autorskim z 1926 r., a której ostateczny kształt zaistniał pod wpływem regulacji w Konwencji berneńskiej w tekście paryskim z 24 lipca 1971 r., a więc powszechnego (uniwersalnego) międzynarodowego prawa publicznego, a także w następstwie rozwiązań prawa Unii Europejskiej oraz Rady Europy. Przyjęte w Polsce w tej kwestii rozwiązania normatywne są całkowicie zgodne z istniejącymi standardami prawnymi, istniejącymi zarówno w powszechnym (uniwersalnym) międzynarodowym prawie publicznym, jak i w europejskich systemach regionalnych. Wypada jednak zwrócić uwagę, na fakt, że w systemach tych wzrasta status reżysera wobec innych twórców utworu audiowizualnego. Zarówno na gruncie Konwencji berneńskiej, jak i w dokumentach prawa unijnego określa się go mianem „głównego reżysera”. Wprawdzie terminologia ta nie zaistniała jeszcze w polskich aktach normatywnych, ale znalazła już obywatelstwo zarówno w doktrynie, jak i w dorobku polskiej judykatury – w uzasadnieniach licznych orzeczeń. Można oczekiwać, że w tym względzie nastąpią, z jakiś czas, zmiany w odpowiednich przepisach.

Tak sformułowanej tezie towarzyszy pięć hipotez badawczych. Pierwsza z nich wychodzi z założenia, że kształt normatywny polskich rozwiązań prawnych w zakresie prawa do utworów audiowizualnych (prawa filmowego) jest wypadkową zmian organizacyjnych i technologicznych w zakresie produkcji utworów audiowizualnych. Ich efektem jest zwiększanie się liczby specjalistów współpracujących przy powstawaniu utworów

audiowizualnych, przy czym nie da się zaprzeczyć, że działalność większości z nich, chociaż nie zawsze i nie w całości, ma charakter twórczy. Kształt art. 69 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. 2018, poz. 1191, dalej: p.a.p.p.), kluczowego w zakresie ustalenia grona osób wnoszący twórczy wkład w powstawanie takiego utworu, daje praktyczną możliwość rozszerzania tej grupy o dodatkowe, niewymienione w zawartym w treści przepisu nienumeratywnym wyliczeniu. Oczywiście ewentualne zmiany przyjętego rozwiązania mogą zostać poprzedzone stanowiskami judykatury.

Kolejna hipoteza odnosi się do statusu prawnego producenta. W chwili, gdy trzy lata temu przystępowano do konceptualizacji podjętego w monografii problemu, wydawało się, że zaistniały w Polsce zdecentralizowany model organizacji produkcji audiowizualnej będzie zmierzał w kierunku rozwiązań przyjętych na zachodzie Europy. Przedstawiane obecnie propozycje nowelizacji zdają się wskazywać na to, że preferowany jest zupełnie inny kierunek zmian w zakresie produkcji utworów audiowizualnych. W miejsce istniejących studiów filmowych powstać ma jeden scentralizowany ośrodek producencki. W ten sposób ustawodawca zdaje się dążyć do przywrócenia rozwiązań znanych z okresu przed transformacją, opartych o rozwiązania ustawy o prawie autorskim z 1952 r., preferujących dominującą rolę producenta, który, co należy przypomnieć, posiadał szczególne uprawnienia. Także z tych względów więc konieczne było nawiązanie w treści monografii do wspomnianych rozwiązań normatywnych zawartych w ustawie z 1952 r.

Zauważyć należy, że wszystkie systemy prawa międzynarodowego, zarówno powszechnego (uniwersalnego), jak i europejskich systemów regionalnych, ukierunkowane są na wzmocnienie pozycji reżysera, akcentując jednocześnie znaczenie twórców utworów wkładowych. W tej sytuacji przyjęcie modelu scentralizowanego z dominującą faktycznie pozycją producenta spowoduje dysonans między rozwiązaniami tego modelu a koncepcjami istniejącymi w państwach członkowskich Unii Europejskiej. W efekcie albo takowa koncepcja poniesie klęskę i nie zostanie wprowadzona w życie, albo zostanie zaakceptowany model istniejący w państwach unijnych w jednej z jego odmian. Założeniem koncepcji centralistycznej jest – co wyraźnie widać – to, że administracja publiczna osiągnie pełną kontrolę nad produkcją utworów audiowizualnych, będąc jedynym źródłem państwowego finansowania kinematografii. Oczywiście taka sytuacja wymusi współpracę podmiotów, które z różnych względów nie uzyskują takich subwencji, z instytucjami państw członkowskich Unii Europejskiej. Te okoliczności tłumaczą, dlaczego tak obszernie i szczegółowo przedstawiono w tekście monografii rozwiązania unijne i towarzyszące im judykatury.

Trzecia hipoteza sprowadza się do stwierdzenia, że istniejące w polskim prawie autorskim domniemanie, sformułowane w art. 70 ust. 1 p.a.p.p., zaspokaja całkowicie interesy producenta, nie krzywdząc w żaden sposób twórców utworów wkładowych

Czwarta hipoteza wskazuje na fakt, iż stosowne wynagrodzenie, o jakim mowa w treści art. 70 ust. 2¹ pkt 2–4 p.a.p.p. odpowiada założeniom, zawartych w licznych aktach prawa międzynarodowego, implementowanych do prawa polskiego. W szczególności, w dyrektywie 2001/29/WE w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i praw pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.

Piąta hipoteza odnosi się do sytuacji artystów wykonawców, którzy, co oczywiste, nie są współtwórcami utworu audiowizualnego, ale nie da się zaprzeczyć o ich decydującej roli w sukcesie lub klęsce finansowej takowego utworu. Z faktu tego niewątpliwie zdawał sobie sprawę polski ustawodawca, wskazując artystów wykonawców, obok współtwórców utworu audiowizualnego, jako tych, którzy są uprawnieni do wynagrodzenia proporcjonalnego do wpływów z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach oraz stosownego wynagrodzenia z racji pozostałych wskazanych w art. 70 ust. 2¹ pkt 2-3 p.a.p.p. tytułów.

Tak określonym celowi, tezie i hipotezom pracy podporządkowany został układ jej treści. W rozdziale pierwszym, poświęconym w pierwszym rzędzie problemom terminologicznym, podjęto próbę osadzenia zjawiska filmu jako szczególnego typu utworu, będącego obiektem dociekań różnych dyscyplin naukowych. Starano się tu wskazać na kluczowy problem, przed którym stanęli ustawodawcy, zmierzający do stworzenia przepisów, chroniących twórców dzieła filmowego: czy normy te powinny stać na straży uprawnień twórców czy producentów, których wkłady finansowe i zdolności organizacyjne umożliwiły pracę nad filmem? Zdając sobie sprawę, że w optyce europejskiej film jest kojarzony ze sztuką i kulturą narodową oraz jej dziedzictwem, odrzucono jednak kuszącą perspektywę rozważań dotyczących filmu jako dobra kultury narodowej, badania kwestii odnoszących się do prawa do kultury, dostępu do kultury, a także kwestii dotyczących jego wpływu na kształtowanie świadomości politycznej. Nie oznacza to jednak, że w ten sposób autorka afirmuje rozwiązanie przyjęte w systemie prawnym USA, gdzie film jako udostępniony utwór jest towarem, a dobro publiczne przedkładane jest nad indywidualny interes twórcy. Zamiarem piszącej te słowa było ograniczenie się do zasygnalizowania tych ważnych treści i skupienie się na warstwie normatywnej. Inna koncepcja poważnie rozszerzyłaby tekst monografii, rozsadzając jej treść przez to utrudniałaby jej percepcję przez odbiorców. W rozdziale tym konieczne było podjęcie kluczowego dla rozważań problemu utworu audiowizualnego, zwrócenie uwagi na jego rozmaite pojmowanie oraz wskazanie relacji z pojęciem wideogramu

W kolejnym rozdziale należało poświęcić uwagę analizie rozwiązań, zawartych w pierwszych polskich regulacjach normatywnych po odzyskaniu niepodległości przez Rzeczpospolitą po I wojnie światowej. W dalszej części konieczne było odniesienie się do funkcjonowania utworów filmowych w reżimie prawa autorskiego z 10 lipca 1952 r. Te krótkie rozważania wydawały się niezbędne, zważywszy, że na tle rozwiązań normatywnych najpierw z okresu międzywojennego, a potem związanych z ustawą z 1952 r., kształtowały się poglądy dotyczące sytuacji podmiotu praw filmowych, których refleksem były rozwiązania przyjęte obowiązującej ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych z 1994 r. Trzeci z rozdziałów monografii poświęcony został prezentacji międzynarodowych standardów prawa filmowego, najpierw w systemie powszechnego (uniwersalnego) prawa międzynarodowego publicznego, w ramach którego ukazano Konwencję berneńską, Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Socjalnych i Kulturalnych, akty normatywne UNESCO oraz traktaty Światowej Organizacji Własności Intelektualnej. W dalszej części tego rozdziału zaprezentowano unormowania prawne odnoszące się do prawa filmowego w prawie Unii Europejskiej, analizując ramy traktatów oraz rozwiązania przyjęte w dyrektywach. Następnie zanalizowano zalecenia Komitetu Ministrów Rady Europy, aby na koniec przedstawić stanowisko OBWE, która wyraźnie pojmuje film jako jeden z komponentów kultury, nie wdając się w głębsze rozważania prawne.

Zasadniczy trzon rozważań zawarty został w obszernym rozdziale czwartym. Podjęto w nim problem pojmowania filmu jako współautorskiego utworu audiowizualnego. Zajęto się ewolucją praw producenta do takowego utworu, szczególnie akcentując kwestie jego obowiązków i praw, w tym także praw do dokonywania bez zgody twórców utworów audiowizualnych tłumaczeń na różne wersje językowe. W dalszej części tego rozdziału przeprowadzono analizę praw twórców utworów wkładowych, rozważając związki tych praw z prawami producenta. Szczególniejszą uwagę poświęcono prawom reżysera, scenarzysty i kompozytora. Wynikało to z faktu, że właśnie sytuacja tych trzech podmiotów praw filmowych stała się obiektem rozważań w doktrynie oraz w licznych judykatach sądów. Co ciekawe, poza kilkoma kwestiami, odnoszącymi się do operatorów i lektorów, pozostali współtwórcy utworów audiowizualnych nie byli obiektem szerszych rozważań doktryny, nie doszło także wykształcenia linii orzeczniczej. Odnotowano w toku rozważań w tym rozdziale umocnienie, pod wpływem rozwiązań normatywnych Unii Europejskiej oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, pozycji reżysera. Nie tylko w systemie prawa unijnego, lecz także w tekstach polskich judykatów oraz coraz częściej w doktrynie nosi on miano „głównego reżysera”, co nastąpiło pod wyraźnym i jednoznacznym wpływem rozwiązań

unijnych. Nie można zaprzeczyć, że zmierza to wyraźnie do uznania, że reżyser jest, może nie tyle głównym, co najważniejszym ze współtwórców utworu audiowizualnego

Z pewnymi wahaniem omówiono w tym miejscu sytuację prawną artystów wykonawców, zwracając uwagę, że w świetle art. 69 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z 1994 r. nie należą oni do grona współtwórców utworu audiowizualnego. Chociaż jeśli, niezależnie od roli aktora, wezmą udział w tworzeniu filmu w charakterze np. reżysera, scenografa, kompozytora, operatora, to, oczywiście, będą współtwórcami, ale nie jako artyści wykonawcy, lecz jako twórcy utworów wkładowych. W wypadku, gdyby, niezależnie od pracy aktora, wykonywali także funkcje producenta bądź koproducenta, to przysługiwałyby im, niezaprzeczalnie, prawa producenta. Podejmując problem sytuacji artystów wykonawców, miano przy tym także na uwadze fakt, że to właśnie oni przyciągają w pierwszym rzędzie uwagę publiczności i ich gra decyduje o sukcesie finansowym filmu.

Pragnąc skupić się na problematyce statusu producenta i prawach współtwórców utworu audiowizualnego, zrezygnowano z omawiania tematyki umów przenoszące autorskie prawa majątkowe, kwestii dotyczących pól eksploatacji, *essentialia negotii* tych umów, licencji etc.

Praca obejmuje swoim zasięgiem chronologicznym generalnie okres od 1926 r. po dzień dzisiejszy. Cezura wyjściowa znajduje uzasadnienie w wejściu w życie ustawy z dnia 29 marca 1926 r. o prawie autorskim. Należy jednak podkreślić, że w zakresie umów międzynarodowych, w odniesieniu do Konwencji berneńskiej sięga wstecz do czasów uchwalenia jej pierwotnego tekstu, a w zakresie polskich aktów normatywnych wykorzystano także te, które weszły w życie po powstaniu państwa polskiego, czyli po 1918 r., a więc przed wejściem uchwaleniem ustawy o prawie autorskim z 1926 r. Cezura końcowa nie jest związana w gruncie rzeczy z żadnym konkretnym wydarzeniem, gdyż takiego przełomowego wydarzenia, uzasadniającego jej wyodrębnienie, trudno byłoby się dopatrzeć. Należy jedynie stwierdzić, że rozważania monografii uwzględniają stan prawny na dzień 1 marca 2019 r.

Zakres terytorialny i rzeczowy wynika z tytułu rozprawy oraz ze wskazania jej celu. Gwoli uściślenia, należy jedynie zauważyć, że odnosi się ona do terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pojmowanej jako państwo funkcjonujące w ramach Unii Europejskiej, państwo członkowskiej Rady Europy, będące także podmiotem prawa powszechnego (uniwersalnego) międzynarodowego prawa publicznego

Złożony i szeroki charakter problematyki, objętej przedmiotem dociekań, spowodował konieczność zastosowania takich metod badawczych, które spełniłyby postulat adekwatności, doprowadzając do osiągnięcia zamierzonych rezultatów. W pierwszym rzędzie konieczne

okazało się zastosowanie takich metod, które mogły sprostać głównemu celowi, jakim okazała się analiza. Dlatego prezentując zmiany, jakim podlegały przepisy aktów normatywnych, odnoszących się do podjętego problemu, należało sięgnąć po metodę historyczną dostarczającą materiału do głębokiej generalizacji. Okazała się ona niezastąpiona przy konstruowaniu drugiego i trzeciego rozdziałów. Metodę tę stosowano zarówno w ujęciu pragmatycznym, stawiając sobie za cel wydobyć z nieobowiązujących już aktów normatywnych danych przydatnych do wyjaśnienia obecnych rozwiązań normatywnych, jak i w ujęciu genetycznym (historyczno-krytycznym), starając się wskazać na genezę zjawisk, których skutki można zaobserwować obecnie. Założenie, że każde zjawisko ma swoją genezę oraz rodzi określone następstwa, skłaniało do wyboru metody genetycznej, opartej ponadto na indukcyjnych i dedukcyjnych metodach wnioskowania.

Monografia jest jednak pracą prawniczą w dużej mierze bazującą na analizie tekstów normatywnych, co uzasadniało zastosowanie całej palety metod prawnych. W pierwszym rzędzie należała do nich metoda wykładni tekstu prawnego, stosowana według wskazań zawartych w koncepcji derywacyjnej w ujęciu prof. Macieja Zielińskiego. Towarzyszyła temu analiza lingwistyczna tekstu prawnego z wykorzystaniem metody leksykalnej. Ponadto sięgnięto po metodę porównawczą i historyczną. Przedmiot monografii wymagał wykorzystania szerokiej i zróżnicowanej bazy źródłowej oraz odwołania się do bogatej literatury przedmiotu.

Sformułowane we wstępie hipotezy badawcze znalazły potwierdzenie w toku wywodów. W szczególności potwierdzenie znalazł pogląd, że twórczy wkład w tworzenie dzieła audiowizualnego poza podmiotami wymienionymi w art. 69 p.a.p.p. wnoszą w określonych sytuacjach także inne osoby, na wskazano w judykaturze, m.in. lektorzy i montażyści. Potwierdziła się również hipoteza co do dominującej faktycznie roli reżysera oraz to, że interesy producenta całkowicie zabezpiecza istniejące domniemanie, sformułowane w art. 70 ust. 1 p.a.p.p. Oczywiście faktyczny status prawny producenta będzie zależał od przyjętego modelu, a więc od tego, czy powstanie jeden scentralizowany ośrodek producencki. Z poczynionych analiz wynika, że w takiej sytuacji istnieje w prawie unijnym możliwość do współpracy z instytucjami państw członkowskich Unii Europejskiej podmiotów, którzy z różnych względów nie uzyskały subwencji państwa polskiego. Uświadamia to, jak wielkie znaczenie ma w praktyce prawo unijne. Także czwarta hipoteza, odnosząca się do kwestii stosownego wynagrodzenia, wynikającego z art. 70 ust. 2¹ pkt 2–4 p.a.p.p. oraz z dyrektywy 2001/29/WE, znalazła potwierdzenie w toku przeprowadzonych wywodów. Nie ulega też wątpliwości, że ustawodawca polski też dostrzega złożoność sytuacji artystów wykonawców,

niebędących współtwórcami, których wpływ na sukces finansowy i artystyczny utworu audiowizualnego jest przemożny

Analiza statusu prawnego twórców filmowych w oparciu o zgromadzone i uporządkowane źródła normatywne, orzecznictwo i poglądy doktryny pozwoliła na stwierdzenie, że przyjęte w Polsce rozwiązania są spójne, w miarę przejrzyste oraz zgodne z istniejącymi standardami w powszechnym (uniwersalnym) międzynarodowym prawie publicznym oraz europejskich regionalnych systemach prawnych. Prowadzi ona także do wniosku, że doszło do wyodrębnienia subdyscypliny naukowej, jaką jest prawo filmowe.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze Ksenii Kakareko zostały przedstawione zgodnie z wymogami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (tj. Dz.U. z 2011 r., Nr 196, poz. 1165).

Spis opublikowanych prac naukowych został zestawiony w załączniku nr 5 do niniejszego wniosku.

Grupują się one wokół **czterech pól tematycznych**, przy czym żadna z nich nie zazębia się z osiągnięciem badawczym, wynikającym z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 1789 ze zm.), które to osiągnięcie zostało przedstawione wyżej w niniejszym wniosku. Poza tymi osiami znalazły się nieliczne teksty, nie leżące w podstawowym obszarze dociekań habilitantki.

A. Prawo własności intelektualnej

Pierwsze z pól badawczych dotyczy dociekań w zakresie prawa własności intelektualnej, ze szczególniejszym uwzględnieniem prawa autorskiego i prawa prasowego. W tym zakresie mieście się pozostające ciągle w druku, po recenzjach wydawniczych książka *Wpływ nowelizacji ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych na praktykę funkcjonowania bibliotek*, Poznań 2018, Wydawnictwo Naukowe „Silva Rerum”, ISBN 978-83-65697-62-2. Publikacja ma na celu zdiagnozowanie możliwości i ograniczeń w działalności bibliotek, jakie stworzyła nowelizacja z 2016 r. ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz implementacja dyrektywy 2001/29/WE, a także ocena praktyki stosowania zmienionych regulacji prawnych przez podmioty biblioteki, podmioty korzystające ze zbiorów oraz twórców, czyje utwory znajdują się w zbiorach bibliotecznych.

W monografii przedstawiono sposobu implementacji w praktyce bibliotek zapisów nowelizowanej ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, zmieniających dozwolony biblioteczny w zakresie digitalizacji oraz udostępniania zasobów. Przeanalizowano różne kategorie materiałów – publikacje nabyte przez biblioteki jako produkt funkcjonujący na rynku, zarówno dostępny nadal na rynku, jak i niedostępny w sprzedaży. Kolejną grupę stanowiły materiały wytworzone przez pracowników i studentów, które zostały przekazane do biblioteki, jednak nie zostały rozpowszechnione. Wreszcie materiały przekazane do biblioteki nie mające jednoznacznego statusu pod względem prawa autorskiego. Rozstrzygnięta została kwestia możliwości dokonania digitalizacji utworów do celów zachowania zbiorów, jak również uprawnienia do późniejszego udostępniania zdigitalizowanych treści za pośrednictwem końcówek systemu teleinformatycznego. Rozważono możliwość udostępniania zdigitalizowanych zasobów pracownikom, studentom własnym oraz studentom obcych uczelni, filiom i jednostkom organizacyjnym tej samej uczelni, wreszcie mającym żadnego z powyższych statusów, uwzględniając istniejące w prawie polskim dozwolone użytki. W treści sformułowano trzy hipotezy badawcze. Pierwsza z nich sprowadza się do twierdzenia, że nowelizacja art. 28 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych miała na celu implementację dyrektywy 2001/29/WE, a tym samym stworzyć nowe regulacje w już znanym obszarze licencji ustawowej. Druga wskazywała na brak jednolitej strategii informowania o zmianach w prawie regulującym realizację przez biblioteki ich celów i zadań doprowadziła do powstawania praktyk przyjętych w środowisku nie pokrywających się z treścią regulacji prawnych. W trzeciej podkreślano, że praktyka instytucji uprawnionych do korzystania z licencji ustawowej z art. 28 p.a.p.p. nie zmierza do maksymalizacji dostępności zbiorów, skoordynowania działań dotyczących zachowania zbiorów na obszarze całego kraju przy jednoczesnym poszanowaniu praw autorskich majątkowych i osobistych twórców. Generalna teza zmierzała do stwierdzenia jakie czynniki miały wpływ na ograniczenie korzystania, przez podmioty uprawnione z art. 28 p.a.p.p., z możliwości tworzonych przez unijnych i polskich ustawodawców? Dla zbadania zakreślonego zagadnienia niezbędne były następujące metody: analiza materiałów źródłowych, wykładnia aktów normatywnych, analizy judykatury, metoda prawnohistoryczna. Przeprowadzono analizę ustawy wraz z projektami jej nowelizacji i zapisami z prac komisji i parlamentu nad wprowadzeniem zmian. Analizie poddano regulacje na poziomie UE, które były podstawą do wprowadzenia nowelizacji.

Kwestii dotyczących szeroko pojętej własności intelektualnej dotyczą także rozważania zawarte w 4 monografiach współredagowanych przez Habilitantkę, a mianowicie: T. Kononiuk, K. Kakareko (red.), *Zawód dziennikarza wobec współczesnych wyzwań*, Warszawa

2016, ss. 294, Oficyna Wydawnicza ASPRA, ISBN 978-83-7545-699-8; J. Sobczak, J. Skrzypczak, K. Kakareko (red.), *Media Law in the Time of Liquid Modernity: Hot topics in the European and Polish Media Law*, Berlin 2017, ss. 186, Logos Verlag Berlin GmbH, ISBN 978-38-32544-28-7; J. Sobczak, K. Chałubińska-Jentkiewicz, K. Kakareko (red.), *Prawo prywatności jako reguła społeczeństwa informacyjnego*, Warszawa 2017, ss. 223, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN: 978-83-255-9717-7; K. Chałubińska-Jentkiewicz, K. Kakareko, J. Sobczak (red.), *Biblioteki i archiwa na jednolitym rynku cyfrowym*, Poznań 2018, ss. 238, Wydawnictwo Naukowe „Silva Rerum”, ISBN 978-83-65697-60-8. W monografiach tych Habilitantka zamieściła także swoje teksty.

Wśród artykułów mieszających się w pierwszym polu badawczym wskazać należy przede wszystkim tekst *Ochrona własności intelektualnej wobec konstytucyjnej gwarancji ochrony własności*, w: Dwadzieścia lat obowiązywania Konstytucji RP Polska myśl konstytucyjna a międzynarodowe standardy demokratyczne, red. J. Jaskiernia, K. Spryszak, Toruń 2017, s. 246-258. W tekście tym wskazano, że własność intelektualna nie jest „gorszą” formą własności, lecz także zasługuje na ochronę, co z trudnością przyswajane jest przez szeroki krąg społeczeństwa. Wskazano, że gwarancje prawa własności dotyczą także własności intelektualnej. Odniesiono się nie tylko do treści aktów normatywnych prawa międzynarodowego, takich jak Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, lecz także do przepisów Konstytucji RP, zwłaszcza do art. 20 i 21 oraz art. 64, wiążąc je z orzeczeniami Trybunału Konstytucyjnego.

Wśród artykułów obcojęzycznych dość często cytowanym jest *Vulgarisation of the language of journalistic communication*, w: J. Sobczak, J. Skrzypczak (red.), *Professionalism in Journalism in the Era of New Media*, Berlin 2015, s. 201-210, w którym podjęto problem wulgaryzacji języka w przekazie dziennikarskim. Kwestię tę nieco wcześniej rozważano w artykule dotyczącym poprawności językowej przekazu dziennikarskiego w kontekście zjawiska tabloidyzacji środków społecznego przekazu. Zob. *Poprawność językowa przekazu dziennikarskiego, a zjawisko tabloidyzacji środków społecznego przekazu* w: J. Skrzypczak (red.) „Nowe Media. Dylematy, zagrożenia, szanse”, Opole 2014, s. 25-53, którego współautorem był J. Sobczak. W polu badawczym odnoszącym się do własności intelektualnej mieści się także tekst, w którym omówiono stanowiska przedstawicieli doktryny i praktyki najważniejszych europejskich i amerykańskich ośrodków badawczych zajmujących się zagadnieniem ochrony własności intelektualnej (Oxfrod, Cambridge, Monachium etc.).

Sprawozdanie z konferencji „Copyright & Creative Reuse”, Londyn, 8 grudnia 2017 r., „Studia Medioznawcze”, 2018, nr 1, s. 148-150.

Zderzenie prawa do informacji z zasadami prawa autorskiego podjęto analizując prawo europejskie i amerykańskie w obszerniejszym tekście *Prawo do informacji a prawo autorskie w perspektywie europejskiej i amerykańskiej*, w: J. Jaskiernia (red.), „Amerykański system ochrony praw człowieka. Aksjologia – instytucje – efektywność”, Toruń 2015, s. 298-314. Kwestii prawa do informacji dotyczy także artykuł *Komunikaty urzędowe a realizacja prawa konstytucyjnego do informacji*, w: Współczesne wyzwania państwa i prawa. Księga jubileuszowa prof. Jerzego Jaskierni z okazji 45-lecia pracy naukowej, red. Ł. Baratyński, P. Ramiączek, K. Spryszak, Toruń 2017, s. 447-457, w którego treści poddano rozważaniom prawo do informacji w perspektywie konstytucyjnej w zbiegu z regulacjami prawa prasowego dotyczącymi komunikatów urzędowych.

Trzy teksty odnoszą się do kwestii wolności środków przekazu w nauce społecznej Kościoła Rzymskokatolickiego. W ich treści zanalizowano encykliki papieskie oraz listy papieskie na Światowe Dni Środków Społecznego przekazu. *Środki społecznego przekazu i wolność słowa w nauce społecznej Kościoła*, w: T. Kononiuk (red.), „Dziennikarze, utwór, prasa. Księga jubileuszowa z okazji pięćdziesięciolecia pracy naukowej prof. dr hab. Bogdana Michalskiego”, Warszawa 2014, s. 327-355; *Wolność środków przekazu w encyklikach św. Jana Pawła II*, w: J. Skrzypczak (red.), „Media religijne i wyznaniowe w Polsce i na świecie”, Poznań 2015, s. 203-218; *Wolność prasy w encyklikach św. Jana Pawła II*, w: M. Klimek, B. Więckiewicz (red.), „Dziedzictwo Jana Pawła II. Przesłanie dla Polski”, Lublin 2015, s. 115-134.

Statusu dziennikarza jako twórcy utworu w rozumieniu prawa autorskiego w stosunkach z wydawcą dotyczyły rozważania, zawarte w tekście *Status prawny dziennikarza jako twórcy utworów w stosunkach z wydawcą*, w: T. Kononiuk, K. Kakareko (red.) „Zawód dziennikarza wobec współczesnych wyzwań”, Warszawa 2016, s. 27-44. Habilitantka była współredaktorką książki, w której opublikowano jej autorski tekst. Kontynuacją tej tematyki był artykuł *Zawód dziennikarza w obliczu zmian*, „Zeszyty Naukowe KUL”, 2017, nr 1 (237), s. 107-141, którego współautorem był J. Sobczak. W jego treści skonstatowano, że istniejące modele dziennikarstwa i koncepcje uprawiania tego zawodu różnią się dość poważnie od siebie. Przy czym dziennikarstwo europejskie jest wyraźnie odmienne od modelu znanego chociażby w USA. Zauważono, że dziennikarze przestał być informatorem bądź komentatorem, stając się komunikatorem, którego celem jest chęć sprostania oczekiwaniom odbiorców, a nie dążenie do przekazania informacji. Skonstatowano, że tradycyjne funkcje dziennikarstwa zdają się

wyraźnie ewoluować w kierunku niezgodnym z interesem społeczeństwa. Zastanawiano się nad tym czy dziennikarstwo należy do zawodów zaufania publicznego bądź zawodów regulowanych. Podjęto także problem reglamentacji do zawodu dziennikarskiego, wskazując, że do wykonywania zawodu dziennikarza potrzebne są wysokie kwalifikacje zawodowe.

Z problemem statusu zawodowego dziennikarza wiąże się teksty odnoszące do koncentracji i pluralizmu środków przekazu *Koncentracja i pluralizm środków przekazu w optyce Unii Europejskiej*, w: A. Jaskiernia, K. Gajlewicz-Korab (red.) „Pluralizm mediów, pluralizm w mediach”, Warszawa 2017, s. 11-43 oraz rozważania odnoszące się do potrzeby wyodrębnienia praw pokrewnych wydawców, poczynione na tle sporów między wydawcami prasy i twórcami treści prasowych a podmiotami wykorzystującymi te treści w sposób komercyjny bez wymaganej licencji. *Czy istnieje potrzeba wyodrębnienia praw pokrewnych wydawców?*, w: „Stowarzyszenie prasy lokalnej. Od 25 lat buduje społeczeństwo obywatelskie”, Poznań 2017, s. 34-43. Rozważania dotyczące praw pokrewnych wydawców prasowych wpisywały się w pracę nad próbą regulacji tych praw w przygotowywanej dyrektywie o prawie autorskim na jednolitym rynku cyfrowym. Zob. *Prawa pokrewne wydawców czasopism naukowych*, „Acta Iuris Stetinensis”, 2017, nr 2 (18), s. 115-134; *Related Rights In Publishing*, [w:] J. Sobczak, J. Skrzypczak, K. Kakareko (red.), „Media Law in the Time of Liquid Modernity: Hot topics in the European and Polish Media Law”, Berlin 2017, s. 151-164. Z tymi rozważaniami koresponduje tekst *Repartycja wynagrodzeń z tytułu opłat reprograficznych dla posiadaczy praw na przykładzie Stowarzyszenia REPROPOL*, w: J. Błęszyńska-Wysocka (red.), „Kompensata strat twórców, artystów wykonawców i producentów egzemplarzy utworów kopiowanych w ramach własnego użytku osobistego za pomocą urządzeń cyfrowych”, Warszawa 2014, s. 71-94, który ukazuje mechanizmy działania organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi wydawców prasy. Przedstawiono w nim i omówiono zasady podziału i wypłaty opłat reprograficznych przez takową organizację na rzecz podmiotów, których interesy reprezentuje z mocy ustawy i z którymi nie łączą takowej organizacji umowy powierzenia praw.

W sześciu kolejnych artykułach Habilitantka zastanawiała się nad wpływem gatunków dziennikarskich na zakres odpowiedzialności dziennikarza za opublikowane teksty. Ten cykl artykułów stanowił pokłosie zamierzeń badawczych, które miały być zrealizowane w ramach grantu badawczego, na który nie otrzymano jednak środków. Ich współautorem był J. Sobczak. Zob. *Gatunek dziennikarski jako determinanta odpowiedzialności. Wybrane aspekty prawne. Część pierwsza*, „Studia Medioznawcze”, 2017, nr 3, s. 61-73; *Część druga*, „Studia Medioznawcze”, 2017, nr 4, s. 41-57; *Część trzecia*, „Studia Medioznawcze”, 2018, nr 1, s. 11-

22; *Część czwarta*, „Studia Medioznawcze”, 2018, nr 2, s. 13-23; *Część piąta*, „Studia Medioznawcze”, 2018, nr 3, s. 13-27; *Część szósta*, „Studia Medioznawcze”, 2018, nr 4, s. 31-42.

Znaczącą część tekstów z pierwszego obszaru badawczego dotyczy problemu oddziaływanie Internetu na potrzebę ochrony własności intelektualnej. Kwestii tej dotyczy w pierwszym rzędzie artykuł *Regulacja prawna przekazów internetowych a problem ochrony danych osobowych – zagrożenie czy ratunek dla prasy?*, w: A. Adamski, S. Gawroński, M. Szewczyk (red.), „Nauki o mediach i komunikacji społecznej. Krystalizacja dyscypliny w Polsce. Tradycje, nurty, problemy, rezultaty”, Warszawa 2017, s. 539-558, napisany we współautorstwie z J. Sobczakiem. W treści tego tekstu zauważono, że założenia, które legły u podstaw Internetu stanowiły próbę zbudowania nowego społeczeństwa o charakterze liberalnym, cieszącym się wolnością słowa, nie skomercjalizowanego i niezależnego politycznie. Wróżby prawników, że Internet prędzej czy później będzie musiał zostać poddany regulacjom prawnym przyjmowano z niedowierzaniem. Niemniej, upowszechnienie Internetu bardzo szybko wywołało konieczność wyznaczenia granic prawnych przekazu za pomocą tego środka. W dalszej części zanalizowano unijne akty normatywne oraz orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE, odnoszące się do kwestii wykorzystywania informacji, zwłaszcza przechowywania informacji zindeksowanych przez wyszukiwarki internetowe.

Przeciwdziałaniu naruszeniom własności intelektualnej w Internecie w prawie Związku Australijskiego dotyczy artykuł *Przeciwdziałanie naruszeniom własności intelektualnej w Internecie w prawie Związku Australijskiego*, w: J. Jaskiernia, K. Spryszak (red.), „Nowe wyzwania i rozwiązania w europejskim systemie ochrony praw człowieka”, T. 3, Toruń 2018, s. 303-314. W jego treści wskazano nie omawiane dotąd w polskiej literaturze rozwiązania systemu prawnego Australii w odniesieniu do odpowiedzialności hosting providerów za przechowywanie nielegalnych treści oraz istniejące w tym zakresie regulacje Związku Australijskiego, łączące w sobie zdobycze prawa unijnego z doświadczeniem judykatury Stanów Zjednoczonych.

Habilitantka zajęła się prawem autorskim nie tylko w Związku Australijskim, ale także w Państwach Azji Centralnej, wskazując podobieństwa i różnice w aktach normatywnych dotyczących prawa autorskiego na tym obszarze, zastanawiając się nad kwestią wpływu na te ustawodawstwa Konwencji Berneńskiej, która przez wspomniane republiki została ratyfikowana dopiero po odzyskaniu niepodległości. Zob. *Prawo autorskie w państwach Azji Centralnej*, „Nowa Polityka Wschodnia”, 2018, nr 2, s. 73-98

Przekazów internetowych w systemie prasowym Tadżykistanu dotyczy tekst *Przekazy internetowe w systemie prasowym Tadżykistanu*, w: A. Jaskiernia, K. Gajlewicz-Korab (red.), „Rozwój Internetu a zmiany w mediach, systemach medialnych oraz społecznych”, Warszawa 2016, s.145-154, którego współautorem był J. Sobczak. W jego treści sformułowano obowiązujące w Tadżykistanie ustawodawstwo, odnoszące się do środków masowej informacji, charakteryzując system prasowy Tadżykistanu, zwłaszcza pod kątem możliwości sprostowania. Rozważono również obowiązujące w tym państwie ustawodawstwo dotyczące informatyzacji i dokumentów elektronicznych, a także usług telekomunikacyjnych.

Bardzo ważnej, a w praktyce niezauważalnej kwestii podjęła się Habilitantka w tekście *Sprawozdania z procesów sądowych w optyce Unii Europejskiej*, w: J. Barta, J. Chwalba, R. Markiewicz, P. Wasilewski (red.), „Qui bene dubitat, bene sciet. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Ewie Nowińskiej”, Warszawa 2018, s. 710-721, w którym wskazano jakie standardy według prawa unijnego winny spełniać przekazy prasowe z toczącego się postępowania sądowego.

Prawa Unii Europejskiej dotyczy także artykuł *Dziedzictwo filmowe w prawie Unii Europejskiej*, "Zeszyty Naukowe KUL", 2017, nr 2 (238), s. 409-424. W tekście tym zreferowano akty normatywne systemu prawnego Unii Europejskiej, dotyczące dziedzictwa filmowego i konkurencyjności oraz związanych z nim działań przemysłowych. Zwrócono uwagę, że w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2005 r. 2005/865/WE wskazano, że kinematografia jest formą sztuki, zapisaną na nietrwałym nośniku, co wymaga odpowiednich działań ze strony władz publicznych w celu zapewnienia jej ochrony. Podkreślono, że rozwój europejskiego przemysłu filmowego ma istotne znaczenie dla Europy, a konkurencyjność tego przemysłu poprawi się dzięki tworzeniu warunków współpracy między organami i instytucjami europejskimi i krajowymi. Zobowiązano państwa, będące stronami Europejskiej Konwencji w sprawie ochrony dziedzictwa audiowizualnego do zorganizowania depozytów materiałów filmowych, stanowiących część ich audiowizualnego dziedzictwa.

W artykule *Działania WIPO na rzecz ochrony własności intelektualnej jako realizacji art. 27 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka*, w: J. Jaskiernia, K. Spryszak (red.), „Powszechny system ochrony praw człowieka 70 lat po proklamowaniu Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Osiągnięcia – bariery – nowe wyzwania i rozwiązania”, Toruń 2019, s. 262-271 podjęto problem wynikającego z Traktatu WIPO o prawie autorskim i prawach pokrewnych uniemożliwienia nielegalnego kopiowania utworów. Wskazano, że nie udało się jednak wprowadzenie szeroko rozumianego prawa reprodukcji utworów, obejmującego czasowe utrwalenie. Zwrócono uwagę na działalność WIPO w zakresie

rozstrzygnięcia sporów w sprawach domen internetowych. Skonstatowano, że podpisany przez Polskę w 24 czerwca 2013 r. traktat pekiński o artystycznych wykonaniach audiowizualnych zapełnia lukę w międzynarodowej ochronie wykonań audiowizualnych powstałą między konwencją rzymską a porozumieniem TRIPS oraz traktatem WIPO o artystycznych wykonaniach i fonogramach.

B. Prawo konstytucyjne

W tym polu badawczym mieści się wydana w 2018 r. książka *System polityczno-prawny Republiki Białoruś*, Warszawa 2018, Wydawnictwo Sejmowe, ISBN 978-83-7666-572-6, poświęcona kompleksowej analizie systemu konstytucyjnego Republiki Białoruś, w tym pozycji ustrojowej, kompetencji oraz wzajemnych relacji między naczelnymi organami państwowymi, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji prezydenta, który determinuje cały system sprawowania władzy. Autorka dokonała analizy białoruskich aktów normatywnych na poziomie deskrypcyjnym ukazując etnohistoryczne uwarunkowania kształtowania się państwowości białoruskiej.

W tym polu badawczym mieszczą się także rozważania zawarte w licznych artykułach oraz rozdziałach w monografiach zbiorowych. Wśród nich wskazać należy na tekst *Wymiar sprawiedliwości w systemie polityczno-prawnym Republiki Białoruś*, w: S. Gardocki (red.), „Obszar byłego ZSRR. Klęska demokracji czy transformacja?”, Toruń 2013, s. 207-220. W jego treści wskazano, że pozornie organizacja wymiaru sprawiedliwości na Białorusi wydaje się być zgodna ze standardami międzynarodowymi i zapewnia w sposób należyty niezawisłość sędziów i niezależność sądów. Jest ona jednak w znacznym stopniu ograniczona przez przemożny wpływ prezydenta, zarówno na skład kadrowy sądów, jak i na zasady pracy sędziów. Kontynuacją tych rozważań jest artykuł *Władza sędziowska na Białorusi*, w: J. W. Adamowski, T. Wallas, K. Kakareko (red.), „Między Klio a Themis. Księga dedykowana Profesorowi Jackowi Sobczakowi”, Warszawa-Poznań 2016, s. 484-505, w którym dokonując analizy systemu wymiaru sprawiedliwości oraz przeprowadzanej jego reformy, wykazano, że prezydent wywiera przemożny wpływ zarówno na skład Trybunału Konstytucyjnego, jak i pozostałych sądów, co stawia pod znakiem zapytania ich niezależność zarówno od władzy ustawodawczej, jak i wykonawczej. Wskazano na możliwości kontroli składów sędziowskich przy pomocy różnych mechanizmów przez prezydenta oraz zależność sędziów od głowy państwa.

Habilitantka poświęciła także uwagę instytucji referendum, która odgrywa w systemie konstytucyjnym Białorusi istotną rolę w funkcjonowaniu państwa. Zob. *Instytucja referendum*

w systemie prawnym Republiki Białoruś, w: B. Tokaj, A. Feja-Paszkiewicz, B. Banaszak (red.) „Aktualne problemy referendum”, Warszawa 2016, s. 301-316, który powstał we współautorstwie z J. Sobczakiem. W tekście artykułu wykazano, że koncepcja referendum była, po dojściu do władzy prezydenta A. Łukaszenki, wykorzystywana przez niego umiejętnie w celu zmiany systemu politycznego i w efekcie Konstytucji RB. Doprowadziło to do ukształtowania się systemu konstytucyjnego, bliskiego formom absolutnie autorytarnym, gdzie pluralizm polityczny i społeczny został całkowicie zdławiony.

Dwa teksty Habilitantki dotyczą analizy sytuacji głów państwa w Tadżykistanie i Białorusi. Są to *Aleksander Łukaszenka jako przywódca polityczny*, w: S. Gardocki (red.), „Rosja. Ukraina. Białoruś. Wybrane dylematy rozwoju”, Toruń 2013, s. 161-198; *Pozycja prezydenta w systemie konstytucyjnym Tadżykistanu*, w: J. Marszałek-Kawa, P. Wawrzyński (red.), „Prawo i polityka na wschód od Europy”, Toruń 2014, s. 447-464. W pierwszym z tych tekstów podjęto próbę zanalizowanie pojęcia przywództwa politycznego, wskazując na dystynkcje między władzą a przywództwem. Przedstawiono próbę klasyfikacji przywódców, istniejące w literaturze. W końcu zaś zanalizowano pozycję polityczną A. Łukaszenki przez pryzmat posiadanych przez niego kompetencji jako prezydenta i faktycznie pełnionych funkcji. W drugim z nich przedstawiono ewolucję pozycji prezydenta w systemie konstytucyjnym Tadżykistanu, analizując realia, w których kształtowały się akty normatywne, określające jego rolę. W tekście przybliżono formalny zakres kompetencji, podejmując próbę nakreślenia sposobu ich faktycznego wykonywania przez obecnego prezydenta.

Ważną kwestią Traktatu międzynarodowego regulującego stosunki pomiędzy Polską a Białorusią zajęto się w artykule *Traktat między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Białoruś o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy*, w: S. Gardocki (red.), „Rosja i jej sąsiedzi. Studia i szkice”, Toruń 2015, s. 149-172. W jego treści zanalizowano przesłanki, które doprowadziły do zawarcia tego Traktatu, jego znaczenie polityczne, gospodarcze, uwarunkowania dotyczące bezpieczeństwa oraz polskiej mniejszości na Białorusi.

Równouprawnienia kościołów i związków wyznaniowych dotyczy tekst *Pluralizm religijny i zasada równouprawnienia kościołów i związków wyznaniowych w Polsce. Miraż prawny a rzeczywistość*, w: M. Paździor, B. Szmulik (red.), „Instytucjonalne gwarancje zasady pluralizmu politycznego w Polsce na tle standardów europejskich”, Lublin 2014, s. 101-118. W dużej mierze poświęcony on został zarówno analizie postanowień Konstytucji RP, jak i ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, a także orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, który w uzasadnieniu jednego z wyroków wskazał, że zasad bezstronności wymaga ustanowienia regulacji ustawowych, zapewniających dostęp do dotacji państwowych

wszystkim kościołom i związkom wyznaniowym. W treści artykułu stwierdzono, że sformułowana przez Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu teza, że mimo formalnej równości wyznań, gwarantowanej przez Konstytucję RP, możliwe jest różnicowanie podmiotów wyznaniowych, wydaje się niezwykle niebezpieczna dla istnienia i funkcjonowania demokratycznego państwa prawa. Wskazano jednocześnie, że wspomniana teza legła u podstaw konstatacji w doktrynie, że zasada równouprawnienia kościołów i związków wyznaniowych nie zakłada identycznego traktowania wszystkich, lecz pozycja poszczególnych kościołów zależy od ich właściwości i cech, faktycznej liczby wyznawców i stopnia ugruntowania poszczególnych wspólnot religijnych w dziejach państwa. Zdaniem Habilitantki przeczy to zasadzie równouprawnienia. Zauważyć należy, że wspomniany tekst prawie bez zmian i bez zgody autorki został przedrukowany w książce M. Paździor, B. Szmulik (red.), „Fundamentalne wartości i zasady ustrojowe. Model konstytucyjny a praktyka ustrojowa w Polsce”, Lublin 2016, s. 181-200. Oczywiście, tego przedruku Habilitantka nie zalicza jako odrębnej pozycji do dorobku.

W konstytucyjnym polu badawczym mieszczą się także rozważania zawarte w artykule *Afrykański Trybunał Praw Człowieka*, w: K. Leszczyńska (red.), „W kręgu historii, politologii i emigracji. Księga poświęcona pamięci Profesora Edwarda Olszewskiego”, Toruń 2018, s. 147-164, napisany we współautorstwie z J. Sobczakiem, w którym podjęto rozważania nad rolą Afrykańskiego Trybunału Praw Człowieka w państwach Organizacji Jedności Afrykańskiej i znaczeniem Afrykańskiej Karty Praw Człowieka i Ludów szczególnie w momencie, kiedy Organizacja Jedności Afrykańskiej przekształciła się w Unię Afrykańską.

Problematyki odpowiedzialności za przestępstwa popełnione w sieci w kontekście prywatności dotyczył artykuł napisany we współautorstwie z J. Sobczakiem, *Odpowiedzialność za przestępstwa popełnione w sieci a kwestia prywatności*, w: J. Sobczak, K. Chałubińska-Jentkiewicz, K. Kakareko (red.), „Prawo prywatności jako reguła społeczeństwa informacyjnego”, Warszawa 2017, s. 1-32, w którym zanalizowano kwestię potrzeby ochrony życia prywatnego w kontekście aktów normatywnych Rady Europy, Unii Europejskiej oraz w pierwszym rzędzie Konstytucji RP. Zwrócono uwagę na niebezpieczeństwa związane z funkcjonowaniem Internetu, dzięki któremu upublicznione zostały dane, dotyczące życia osobistego, intymnego i prywatnego. Tekst ten zamieszczony został w książce współredagowanej przez Habilitantkę – J. Sobczak, K. Chałubińska-Jentkiewicz, K. Kakareko (red.), *Prawo prywatności jako reguła społeczeństwa informacyjnego*, Warszawa 2017, ss. 223, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN: 978-83-255-9717-7

C. Systemy prawne państw Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej

Kwestii tych dotyczy w pierwszym rzędzie artykuł *Integracja gospodarcza w ramach Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej w obliczu sankcji wobec Rosji*, w: S. Gardocki (red.), „Przemiany polityczno-społeczne w przestrzeni poradzieckiej”, Toruń 2016, s. 155-180. W jego tekście przedstawiono skomplikowane drogi, które doprowadziły do powstania Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej, która rozpoczęła swoje funkcjonowanie 1 stycznia 2015 r. Ukazano w nim problemy, jakie napotykają instrumenty integracyjne przewidziane przez umowę o Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej w obliczu sankcji gospodarczych skierowanych przeciwko Federacji Rosyjskiej. Zwrócono uwagę na rolę, jaką pełni Unia Celna i Wspólna Przestrzeń Gospodarcza, a także uwarunkowania, wynikające z potrzeby współdziałania z organizacjami ponadpaństwowymi, zwłaszcza na obszarze Azji Centralnej. Państw Azji Centralnej i systemów konstytucyjnych dotyczy kolejny artykuł, poświęcony działaniom OBWE na rzecz wolności słowa. Zob. *Działania OBWE na rzecz wolności słowa w państwach Azji Centralnej*, w: J. Jaskiernia, K. Spryszak (red.) „Azjatyckie systemy ochrony praw człowieka. Inspiracja uniwersalna – uwarunkowania kulturowe – bariery realizacyjne”, Toruń 2016, s. 363-380. Zdziwienie może wywoływać fakt, że właśnie OBWE – Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, z natury rzeczy wydawałoby się, że europejska, tak ogromną rolę odgrywa na obszarze Azji Centralnej.

Systemu konstytucyjnego, a ściślej rzecz biorąc partyjnego, dotyczy artykuł *Finansowanie partii politycznych Kazachstanu*, w: A. Bisztyga, P. Zientarski (red.), "Kazachstan-Polska. Wybrane zagadnienia ustrojowe, społeczne i edukacyjne", Toruń 2017, s. 88-102, powstały we współautorstwie z J. Sobczakiem. W treści tego artykułu zwrócono uwagę na fakt, że mimo, pewnych zastrzeżeń, zasady finansowania partii politycznych jednoznacznie zmierzają w kierunku coraz większej demokratyzacji i transparentności. Zauważono przy tym, że jest to w dużej mierze wynikiem faktu, że w wyborach do parlamentu w 2016 r. zwyciężyły tylko trzy partie polityczne. Wywiedziono dalej, że Kazachstan od lat współpracuje z *World Economic Country Programme Agreement*, którego raporty, opinie i zalecenia skutkowały zmianami ustawodawstwa Kazachstanu oraz zmianą funkcjonowania poszczególnych organów państwowych.

W zarysowanym wyżej trzecim polu tematycznym mieści się także artykuł *Prawo do wizerunku w prawie Federacji Rosyjskiej*, w: K. Wolny-Zmorzyński, W. Furman, J. Snopek, K. Groń (red.), „Komunikacja wizualna w reklamie, public relations i w prawie”, Warszawa 2013, s. 284-299, chociaż dotyka on także problematyki dwóch wcześniejszych pól

badawczych. Godzi się na koniec zauważyć, że we wspomnianym polu badawczym znalazły się także dwie książki współredagowane przez Habilitantkę, a mianowicie J. Marszałek-Kawa, K. Kakareko (red.), *Azjatyckie pogranicza kultury i polityki*, Toruń 2017, ss. 290, Wydawnictwo Adam Marszałek, ISBN: 978-83-8019-665-0 oraz J. Marszałek-Kawa, K. Kakareko (red.), *Azja: kultura, społeczeństwo i edukacja*, Toruń 2018, ss. 217, Wydawnictwo Adam Marszałek, ISBN: 978-83-8019-890-6.

D. Różnorodne aspekty prawa do kultury

W czwartym polu badawczym mieści się współredagowana przez Habilitantkę książka J. Sobczak, K. Chałubińska-Jentkiewicz, K. Kakareko (red.), *Prawo wobec kultury i sztuki*, Warszawa 2018, ss. 331, Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, ISBN: 978-83-8107-633-3, oraz szereg artykułów, wśród których wskazać należy w pierwszym rzędzie na *Prawo do ochrony kultury w systemie prawnym Unii Europejskiej*, w: H. Babiuch, P. Kapusta, J. Michalska (red.) „Aktualne problemy konstytucji. Księga Jubileuszowa z okazji 40-lecia pracy naukowej Profesora Bogusława Banaszaka”, Legnica 2017, s. 842-862, powstały we współautorstwie z J. Sobczakiem. W jego treści stwierdzono, że wprawdzie Unia Europejska podkreśla, że polityka kulturalna znajduje się w wyłącznej kompetencji państw członkowskich, to jednak włączyła do swojego systemu prawnego Konwencję w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego, której celem jest tworzenie takich warunków dla kultur, by mogły się w pełni rozwijać i swobodnie na siebie oddziaływać oraz zachęcanie do dialogu kultur w celu zapewnienia szerszej i zrównoważonej wymiany kulturalnej na świecie. Zwrócono uwagę na normatywne zdefiniowanie pojęcia „kultura” oraz na problem wielokulturowości i tożsamości narodowej. Szczególną uwagę poświęcono funkcjonowaniu Agencji Wykonawcze ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego.

W tym polu badawczym mieszczą się także inne teksty, odnoszące się do różnych aspektów prawa do kultury, pozostające na granicy wielu dziedzin. Wśród nich zwrócono uwagę na zagadnienia dotyczące restytucji dóbr kultury na tle skomplikowanej sytuacji, odnoszącej się do dziedzictwa kulturalnego w państwach europejskich. Zob. *Biblioteki wobec restytucji dóbr kultury. Wyzwania i dylematy*, w: K. Chałubińska-Jentkiewicz, K. Kakareko, J. Sobczak (red.), „Biblioteki i archiwa na jednolitym rynku cyfrowym”, Poznań 2018, s. 131-168. Zauważono, że generalnie rzecz ujmując, akty normatywne powszechnego (uniwersalnego) międzynarodowego prawa publicznego, jak i europejskich praw regionalnych w gruncie rzeczy nie operują pojęciem restytucji dóbr kultury, a w systemie polskim ustawa o

restytucji dóbr kultury jest stosunkowo nowym aktem normatywnym. Istniejące rozwiązania unijne niestety nie zapewniają restytucji tych dóbr.

Problematyki kulturowej dotyczą także rozważania, zawarte w artykule *Samobójstwo w różnych kulturach prawnych*, w: M. Mozgawa (red.), „Samobójstwo”, Warszawa 2017, s. 321-338, w którym zwrócono uwagę na fakt, iż kultura europejska traktuje samobójstwo jako oznakę choroby, przy czym kodeksy europejskie, w także polski kodeks nie przewiduje odpowiedzialności karnej za próbę samobójczą, natomiast karane jest jedynie doprowadzenie innej osoby do podjęcia próby samobójczej lub pomocnictwo w popełnieniu samobójstwa. Wskazano, że poza Europą można spotkać zupełnie odmienne podejście do tego zjawiska, wyrażające się w przekonaniu, że jest to wyraz odwagi i prawa do samodzielnej decyzji o zakończeniu życia, traktowane jest także jako szczególny rytuał. Kwestii zmian kulturowych i ich wpływu na kształt prawa dotyczy artykuł *Kazirodztwo a zmiany społeczno-kulturowe rodziny*, w: *Kazirodztwo*, red. M. Mozgawa, Warszawa 2016, s. 164-195, w którym zwrócono uwagę na zmianę modelu rodziny, laicyzację państwa. Przy czym postulując wykreślenie art. 201 k.k., zauważono, że państwo powinno stworzyć mechanizmy pozwalające na pracę edukacyjną i wychowawczą w ludzi, którzy zetknęli się z czynami kazirodczymi. Skonstatowano, że zmiany społeczne, dążące do poszanowania praw i wolności jednostek, nie mogą naruszać praw innych osób. Mieszczą się w tym nurcie rozważania dotyczące uporczywego nękania za pośrednictwem Internetu, określane mianem cyberstalkingu, które przybierają różne formy w zależności od umiejętności i pomysłowości sprawcy. Należy do nich także posługiwanie się mową nienawiści, mową ekstremalną lub wrogości, a także aspołeczne zachowania w postaci trolowania. Skonstatowano, że skutki uporczywego nękania są bardzo dotkliwe, zwłaszcza w odniesieniu do ludzi młodych, przy czym zwalczanie tego zjawiska w Polsce jest nieskuteczne i przewlekłe, co rodzi u sprawców przekonanie o bezkarności. Zob. tekst we współautorstwie z J. Sobczakiem *Nękanie w Internecie*, w: M. Mozgawa (red.), „Stalking”, Warszawa 2018, s. 195-214

Szeroko pojętej kultury dotyczy także artykuł *Karykatura jako narzędzie polityki państwowej*, „Czasopismo Prawno-Historyczne”, 2017, t. 69, z. 2, s. 296-311. W jego treści zanalizowano karykaturę jako jedną z form ekspresji artystycznej, począwszy od czasów starożytnych po dzień dzisiejszy, kładąc jednak szczególnie nacisk na okres I wojny światowej i lata późniejszej. Wskazano na związki karykatury z kulturą popularną oraz jej cele propagandowe i polityczne. Odniesiono się także w treści rozważań do kontratypu satyry, funkcjonującego w ramach art. 41 prawa prasowego.

6. Kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach

2018 - Habilitantka kierowała grantem DSM pt. *Wpływ nowelizacji ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych na praktykę funkcjonowania bibliotek*, nr projektu WDIB-PdsB-115/2018, źródło finansowania: MNiSW

2018 – Habilitantka była wykonawcą w grantcie pt. *Wybrane zagadnienia systemu zapobiegania przestępczości, jej przyczynom i uwarunkowaniom w kontekście prawnoporównawczym. (Obszar nr I). Działanie sprawiedliwości tranzycyjnej, edukacji prawnej i obywatelskiej jako element systemu przeciwdziałania przyczynom przestępczości. (Obszar nr II)*, nr projektu DSRiN-I-7211-394/18, źródło finansowania: Fundusz Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości, kierownik grantu prof. UKSW dr hab. Bogumił Szmulik.

7. Międzynarodowe lub krajowe nagrody za działalność odpowiednio: naukową albo artystyczną

2017 – nagroda Dziekana Wydziału Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego za osiągnięcia naukowe

8. Wygłoszenie referatu na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych

Dr Ksenia Kakareko uczestniczyła w wielu konferencjach naukowych o charakterze międzynarodowym i krajowym. Zasadniczymi zagadnieniami podejmowanymi przez habilitantkę były: własność intelektualna, prawo konstytucyjne, systemy polityczno-prawne państw Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej oraz prawa do kultury. Po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie nauki o polityce wzięła udział w **55 konferencjach** wygłaszając na każdej z nich referaty naukowe. **Pełne zestawienie konferencji i tytułów wygłoszonych referatów zob. załącznik nr 7**

9. Udział w komitetach organizacyjnych międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych

Ksenia Kakareko była **głównym organizatorem 5 konferencji naukowych**, a mianowicie:

1. *Polskie dziedzictwo filmowe* - konferencja odbyła się w dniu 15 lutego 2018 r., współorganizatorami instytucjonalnymi byli: FilMOTEKA Narodowa – Instytut Audiowizualny, Wydział Prawa SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Warszawie, Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego
2. *Biblioteki i archiwa na jednolitym rynku cyfrowym* - konferencja odbyła się w dniu 15 lutego 2017 r., współorganizatorami instytucjonalnymi byli: FilMOTEKA Narodowa – Instytut Audiowizualny, Wydział Prawa SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Warszawie, Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego
3. *Prawo wobec kultury i sztuki* - konferencja odbyła się w dniu 9 grudnia 2016 r., której współorganizatorami instytucjonalnymi byli: FilMOTEKA Narodowa – Instytut Audiowizualny, Wydział Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Sztuki Wojennej Wydział Prawa SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Warszawie, Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego
4. *Prawo do prywatności jako reguła społeczeństwa informacyjnego* – konferencja odbyła się w dniu 19 października 2016 r., współorganizatorami instytucjonalnymi byli: FilMOTEKA Narodowa – Instytut Audiowizualny, Wydział Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Sztuki Wojennej Wydział Prawa SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Warszawie, Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego
5. *Zawód dziennikarza wobec współczesnych wyzwań* - konferencja odbyła się w dniu 28 września 2016 r., współorganizatorami instytucjonalnymi byli: Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego, Stowarzyszenie Wydawców REPROPOL, Izby Wydawców Prasy

Ponadto włączała się w organizowanie konferencji w Instytucie Dziennikarstwa WDiNP UW, a później w Wydziale Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii UW, w którym jest zatrudniona, których tematyka koncentrująca się wokół problemów warsztatu dziennikarskiego, językoznawczych oraz dotyczących historii. Przykładem może być konferencja *Idee reformacji w tradycji społeczno-politycznej od XVI do XXI wieku*, która odbyła się 16 listopada 2017 r. oraz konferencji organizowanych przez Polskie Towarzystwo Naukowe Prawa Prasowego: *Profesjonalizacja dziennikarstwa* (28 listopada 2013 r.); *Nowe media* (12 grudnia 2013 r.); *Media religijne i wyznaniowe w Polsce* (9 maja 2014 r.); *Zawód dziennikarza i pojęcie prasy w perspektywie dynamicznych zmian rynku medialnego* (10 kwietnia 2015 r.);

Media Law in the time of liquid modernity (19 czerwca 2017 r.); *Ochrona dóbr osobistych. Aspekty teoretyczne i praktyczne* (5 grudnia 2017 r.).

10. Doświadczenia i osiągnięcia dydaktyczne

W trakcie trwania studiów doktoranckich na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu, a przed obroną pracy doktorskiej, Ksenia Kakareko prowadziła zajęcia na Wydziale Prawa Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie (obecnie SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Warszawie) z zakresu: prawa konstytucyjnego, prawa administracyjnego oraz systemu politycznego polski. Ponadto na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM prowadziła zajęcia ze wstępu do prawoznawstwa, a w Instytucie Dziennikarstwa na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych UW – z prawa autorskiego, prawa prasowego, podstaw ochrony własności intelektualnej oraz ze wstępu do prawoznawstwa.

Po zatrudnieniu jej w Katedrze Praw Mediów Ksenia Kakareko **prowadziła zajęcia z:**

- prawa autorskiego,
- podstawy ochrony własności intelektualnej
- prawa prasowego z elementami ochrony własności intelektualnej,
- problemów prawnych zawodu dziennikarskiego,
- podstaw prawa,
- odpowiedzialności społecznej biznesu
- seminarium licencjackie
- seminarium magisterskie.

Począwszy do roku akademickiego 2014/2015, mając pensum 210 godzin, przekraczała je corocznie o co najmniej drugie tyle, a w roku 2017/2018 zrealizowała 538 godzin zajęć

11. Udział w redakcjach i radach naukowych

Ksenia Kakareko bierze udział w **pracach redakcyjnych czasopism naukowych**. Jest od 2009 r. redaktorem językowym czasopisma „Medyczna Wokanda” oraz od 2011 r. redaktorem językowym czasopisma „Themis Polska Nova”. Ponadto jest **członkiem rady naukowej** Wydawnictwa naukowego „Silva Rerum”, będącego na liście wydawnictw MNiSW, które uzyskały 80 pkt. za swoje publikacje.

12. Członkostwo i funkcje w towarzystwach naukowych

Habilitantka pracuje na rzecz wielu **towarzystw naukowych**.

Jest **członkiem zarządu głównego** Polskiego Towarzystwa Naukowego Prawa Prasowego, a ponadto członkiem:

- Polskiego Towarzystwa Badań nad Filmem i Mediami,
- Polskiego Towarzystwa Naukowego Prawa Konstytucyjnego,
- Polskiego Towarzystwa Naukowego Nauk Politycznych;
- Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego.

13. Opieka nad studentami

Habilitantka była promotorem 18 prac licencjackich. Jest promotorem przygotowywanych 12 prac magisterskich oraz 6 prac licencjackich.

14. Opieka nad doktorantami w charakterze opiekuna naukowego lub promotora pomocniczego

Habilitantka jest **promotorem pomocniczym w 2 przewodach doktorskich**: Marii Bilińskiej oraz Katarzyny Strzałkowskiej

15. Staże odbyte w zagranicznych ośrodkach naukowych

W sierpniu 2017 r. odbyła dwutygodniowy **staż naukowy** w *Max Planck Institute for Intellectual Property, Competition and Tax Law* w Monachium.

16. Wykonane ekspertyzy lub inne opracowania na zamówienie

2015 – ekspertyza dotycząca zgodności z prawem autorskim i prawem wyborczym utworu audiowizualnego pt. *Dzieci to nie koszt, to inwestycja*, emitowanego z inicjatywy partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość, zlecona przez komitet wyborczy

2017 – ekspertyza dotycząca podstaw prawnych digitalizacji zasobów biblioteki Akademii Teatralnej oraz zasad korzystania z zasobów cyfrowych biblioteki Akademii Teatralnej i innym instytucji kultury, zlecona przez rektora Akademii Teatralnej w Warszawie

2018 – ekspertyza dotycząca korzystania ze zdjęć i obrazów w postaci cyfrowej przez instytucje kościelne w perspektywie prawa autorskiego, zlecona przez Konferencję Episkopatu Polski.

17. Działalność popularyzującej naukę

Dr Ksenia Kakareko prowadzi aktywną działalność popularyzatorską w zakresie prawa własności intelektualnej ze szczególnym uwzględnieniem prawa autorskiego, czemu sprzyja praca w dziale badań i rozwoju Filмотeki Narodowej – Instytutu Audiowizualnego. Od 2016 r. organizuje i osobiście prowadzi szkolenia w ramach cyklu "Spotkania z prawem autorskim", w tym 2019 - 3 szkolenia; 2018 - 9 szkoleń; 2017 - 8 szkoleń, 2016 – 2 szkolenia.

Współpracując z Polskim Instytutem Sztuki Filmowej w 2017 r. przeprowadziła webinarium z zakresu prawnoautorskich aspektów edukacji filmowej realizowanej dla koordynatorów programu Filмотeka Szkolna.

Przeprowadziła dwa szkolenia z zakresu prawa autorskiego w ramach działań edukacyjno-informacyjnych dotyczących wykorzystania zasobów archiwalnych w materiałach edukacyjnych oraz strategicznego myślenia o cyfrowych zbiorach w instytucjach, prowadzonych przez program TuEuropeana. Projekt TuEuropeana jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W październiku 2018 r. Habilitantka przeprowadziła szkolenie z prawa autorskiego dla Stowarzyszenie Tłumaczy Polskiego Języka Migowego.

Współpracując z bibliotekami uczelni wyższych, przeprowadziła szereg szkoleń z zakresu digitalizacji posiadanych zasobów oraz korzystania z zasobów cyfrowych własnych i posiadanych przez inne instytucje.

W dniu 29 listopada 2017 r. wygłosiła 4-godzinny wykład na temat prawa autorskiego i prawa prasowego w działalności rzeczników prasowych instytucji kościelnych, zorganizowanego przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Rok później, w listopadzie 2018 r., przeprowadziła szkolenie z zakresu ochrony wizerunku w Internecie dla Konferencji Episkopatu Polski.

